

**LIETUVOS INSTITUCIJŲ PASTABOS
DĖL KOMISIJOS REGLAMENTO (ES) NR. 1407/2013 DĖL SUTARTIES DĖL EUROPOS
SĄJUNGOS VEIKIMO 107 IR 108 STRAIPSNIŲ TAIKymo *DE MINIMIS* PAGALBAI
PAKEITIMO PROJEKTO**

1. Dėl draudimo de minimis pagalbą naudoti krovinių vežimo keliais transporto priemonėms įsigyti

1.1. Siūlome Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai pakeitimo projekto (toliau – Projektas) 3 straipsnio 2 punktą pakoreguoti nustatant, kad *de minimis* pagalba nebūtų naudojama taršioms ir mažai taršioms krovinių vežimo keliais transporto priemonėms įsigyti, leidžiant naudoti *de minimis* pagalbą netaršioms krovinių vežimo keliais priemonėms įsigyti. Ši nuostata būtų itin aktuali „paskutinės mylios“ krovinių pristatymo transporto priemonėms, kurių koncentracija miestų teritorijose yra itin didelė.

2. Dėl didžiausios leistinos de minimis pagalbos sumos

2.1. Nuo 2006 metų, kai buvo nustatyta didžiausia leistina *de minimis* pagalbos suma, ekonominė situacija ir kainų lygis Lietuvoje ir visoje Europos Sąjungoje gerokai pakito. Rusijos karas prieš Ukrainą neigiamai veikia Europos Sąjungos ekonomiką, tame tarpe ir Lietuvą bei lėtina ekonominį augimą. Dėl didelės priklausomybės nuo Rusijos iškastinio kuro tiek Europos Sąjungos, tiek Lietuvos ekonomika tebėra pažeidžiama pokyčiams energijos rinkose, o silpnėjantis pasaulio ekonomikos augimas mažina išorės paklausą.

2.2. Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos pateiktais duomenimis, remiantis ekonominio aktyvumo ir išorės aplinkos prielaidomis pagal Europos Komisijos liepos mėn. prognozes, šiemet Lietuvos bendrasis vidaus produktas (BVP) galėtų augti 1,6 proc., 2023 m. – 1,4 proc., o 2024–2025 m. – po 3 proc. per metus. Per pastarąjį dešimtmetį Lietuvos ekonomika augdavo apie 3,5 proc. per metus, todėl sulėtėjęs Lietuvos ekonomikos augimas atspindi kylančius iššūkius. Be to, padidėjusi įtampa Europos Sąjungos energetikos srityje ir išaugusi energetikos krizės tikimybė didina neigiamą riziką dėl šio scenarijaus išsipildymo. Rusijos karas prieš Ukrainą toliau didina energijos kainas, o metinė infliacija Lietuvoje (apskaičiuota pagal vartotojų kainų indeksą), Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2022 m. lapkričio mėn. sudarė 22,9 proc. LR Finansų ministerija prognozuoja, kad didžiausią dalį (apie du trečdalius) infliacijos lems išorės veiksniai, kuriems žymų didinantį poveikį turi karas Ukrainoje. 2024–2025 m. laikantis prielaidos, kad energijos žaliavų kainos išliks stabilios, infliacijos tempas turėtų priartėti prie 2 proc.

2.3. Manome, kad *de minimis* riba turėtų būti nustatoma atsižvelgiant į perkamosios galios pokyčius. Nuo 2006 m. iki 2022 m. lapkričio mėnesio Lietuvoje kainų lygis padidėjo 97 proc., todėl siekiant išlaikyti analogišką *de minimis* perkamosios galios lygį, šiai dienai ši riba turėtų siekti 394 000 eurų. Tikėtina, kad kitą kartą *de minimis* riba bus peržiūrėta tik 2030 m., o pagal dabartines prognozes kainos nuo 2006 m. bus padidėjusios 140 proc., todėl 2030 m. riba turėtų būti bent 480 000 eurų. Atsižvelgiant į tai, siūlome *de minimis* ribą padidinti iki 500 000 eurų.

3. Dėl vienos įmonės apibrėžimo

3.1. Reglamento preambulės 4 dalyje Europos Komisija pateikia paaiškinimą dėl argumentų pasirenkant vienos įmonės apibrėžtį - „*teisinio tikrumo ir administracinės naštos mažinimo sumetimais šiame reglamente reikėtų pateikti aiškų ir baigtinį kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada dvi ar daugiau įmonių toje pačioje valstybėje narėje turi būti laikomos viena įmone, sąrašą. Iš nustatytų kriterijų, pagal kuriuos Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 I priede apibrėžiant mažąsias arba vidutines įmones (MVI) apibrėžtos susijusios įmonės, Komisija atrinko tuos kriterijus, kurie atitinka šio reglamento paskirtį.*“

3.2. Europos Komisija iš susijusių įmonių apibrėžties, nustatytos Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 I priede, perkėlė visus, išskyrus vieną, kriterijų, kurį siūlome įtraukti, papildant Reglamento 2 straipsnio 2 dalį e punktu:

„Įmonės, tokiais santykiais susietos per fizinį asmenį ar bendrai veikiančių fizinių asmenų grupę, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis, jei jos savo veiklą arba dalį veiklos vykdo toje pačioje atitinkamoje rinkoje arba gretimiosiose rinkose.

Gretimąją rinką laikoma produkto ar paslaugos rinką, esanti gretimoje pradinėje ar galutinėje grandyje prie atitinkamos rinkos“

3.3. Atkreiptinas dėmesys, kad toks kriterijaus **pašalinimas kelia papildomus klausimus** pagalbos gavėjui ir sukelia papildomą administracinę naštą tiek pagalbos gavėjams, tiek pagalbos teikėjams, aiškinantis apibrėžties skirtumus nuo MVI naudojamos susijusios įmonės apibrėžties, kai atliekamas „single undertaking“ vertinimas. Be to, konkurencijos prasme taip būtų ženkliai tiksliau atvaizduotas realus ūkio subjektas bei jo pajėgumas rinkoje.

4. Pasiūlymai dėl teksto vertimo

4.1. Siūlome Projekte tikslinti sąvokos „Single undertaking“ vertimą iš „viena įmonė“ į „vienas ūkio subjektas“, nes siūlomas vertimas nėra tikslus ir yra klaidinantis.

4.2. Siūlome Projekte sąvoką „Public body“ versti į „Viešojo administravimo subjektas“. Naudojamas vertimas „viešojo įstaiga“ yra klaidinantis, nes tai nėra tikslus „Public body“ atitikmuo.